

Monumentnummer*: 516487

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 05 maart 2001
Kadaster deel/nr 82741/9

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Leeuwarden		Leeuwarden		Fryslân			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Eewal	86			8911 GV	Leeuwarden		
Eewal	86 d	d		8911 GV	Leeuwarden		
Eewal	86 b	b		8911 GV	Leeuwarden		
Eewal	86 c	c		8911 GV	Leeuwarden		
Eewal	86 a	a		8911 GV	Leeuwarden		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Leeuwarden	A				543		

Omschrijving**

Inleiding

THEEPAKHUIS gebouwd voor R.H. Dijkstra, handelaar in thee, door H. Kramer in 1897 in Neo-Renaissancestijl. Kramer was de vaste architect van Dijkstra. Voor hem bouwde hij o.a. het weelderige woonhuis aan de Oostergrachtswal. Ook het pakhuis kent een relatief rijke aankleding met geglazuurde vensterafzaten, natuurstenen onderdelen, beeldhouwwerk en smeedwerk. Thee was een chiquer product dan inlandse bulkgoederen, wat in de gevel tot uitdrukking moest komen. In een baksteen in de voorgevel, rechts naast de ingang staat de inscriptie 29/9 R.H.D. 1897. Na het vertrek van de firma Dijkstra kreeg het gebouw o.a. een kantoorfunctie.

Omschrijving

EXTERIEUR: thee-pakhuis op vierzijdige plattegrond met scheluwe voorgevel aan de achterzijde iets verbreedend, een breedte van drie traveeën, de middelste iets breder dan de anderen en een hoogte van vier bouwlagen plus zolder, opgetrokken uit rode

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

strengperssteen met natuurstenen details. Er is een natuurstenen plint met in het midden een moderne dubbele deur. De oorspronkelijke deur is waarschijnlijk verplaatst naar de eerste verdieping, getuige de aanwezigheid van een klopper. Te weerszijden van de ingang bevinden zich twee natuurstenen penanten, versierd met beeldhouwde gnomen. Misschien hebben deze een balkon gedragen. De beide vensters hebben een gesneden bovenkalf en natuurstenen vensterbanken. Een natuurstenen waterlijst, die ter hoogte van de middelste travee onderbroken is scheidt de begane grond van de eerste verdieping. Boven de begane grond zijn de raamvakken verticaal samengevat in diepe nissen, die naar boven rondbogig gesloten zijn. De vensters op de eerste, tweede en derde verdieping hebben segmentbogige ontlastingen met in de trommels divers gekleurd vlechtwerk en afzaten van groen geglaazuurde tegels. De ramen zijn niet meer origineel. In de lisenen, die de raamvakken scheiden bevinden zich op iedere verdieping twee zeer smalle lichtopeningen, die aan de bovenzijde een natuurstenen afsluiting hebben, waarboven een gesmeed muuranker. In deze lichtopeningen bevindt zich nog een smeedijzeren tralie. De gevel wordt afgesloten door een trapgevel met een overhoekse pinakel, die gedragen wordt door een niet geïdentificeerde mannenkop bekroond door een bol, geflankeerd door twee dolfijnen. Dit beeldhouwwerk, benevens de afdekplaten van de trapgevel is uitgevoerd in natuursteen. Het zadeldak is gevat tussen twee trapgevels. Het westelijke dakschild is belegd met rode Lucas IJsbrandspannen en het oostelijke met leien. De achtergevel is geheel gesloten behoudens een diepe, rondbogig gesloten nis over de gehele hoogte, voorzien van kleine vensters.

INTERIEUR: In verband met de oorspronkelijke functie van theepakhuis zijn de verdiepingvloeren niet in hout uitgevoerd maar in staal. Een goederenlift, mogelijk uit de bouwtijd, maar in ieder geval later geëlectriceerd verbindt de verdiepingen. De oorspronkelijke trappen werden vervangen door moderne. Zolder en kap bevinden zich nog in originele toestand; op de andere bouwlagen zijn d.m.v. houten wanden vertrekken ingetimmerd.

Waardering

Theepakhuis van algemeen architectuurhistorisch en bedrijfshistorisch belang:

- vanwege de voor een pakhuis ongewoon rijke aankleding van de gevel, die de kostbaarheid van het opgeslagen product moest representeren;
- vanwege de stalen vloeren in plaats van de voor een pakhuis gebruikelijke houten, vereist voor het vochtvrij opslaan van thee;
- vanwege de goederenlift;
- vanwege de redelijke mate van gaafheid van in- en exterieur.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Opslag

Functie

Pakhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument